

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí v Bratislave 21. novembra 2012 v trestnej veci obvineného **R. R. pre prečin podvodu formou spolupáchateľstva** podľa § 20, § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 4T 87/2008, o dovolaní, ktoré podal obvinený prostredníctvom obhajkyne JUDr. L. K., advokátky v N., proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 2. novembra 2011, sp. zn. 2To 86/2011, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného R. R. **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo z 23. augusta 2011, sp. zn. 4T 87/2008, bol obvinený R. R. uznaný za vinného zo spáchania

prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že

dňa 19. septembra 2007 o 13.55 hod. Š. S. vo V. podľa pokynov a za prítomnosti R. R. na účely podvodného vylákania motorového vozidla, ktorého kúpu vopred dohodol R. R., založil na svoje meno bežný účet číslo X. v pobočke O., s disponibilným zostatkom 149 Sk (4,94 €), vzápätí aj napriek nedostatku peňazí na účte vyplnil, podal a dal si bankou potvrdiť prevodný príkaz na sumu 400 000 Sk (13 277,56 €) na účet Mgr. P. P. číslo X., následne Š. S. a R. R. odišli spoločne do T., kde Š. S. predložil príkaz na úhradu Mgr. M. P., ako doklad o zaplatení kúpnej ceny za motorové vozidlo VW Passat 1,9 TDI, VIN č. WVVWZZZ3BZ4E293262, na ktorom R. R. vykonal skúšobnú jazdu, načo poškodená uzavrela so Š. S. na vozidlo kúpnu zmluvu a odovzdala mu ho, následne obvinení spoločne vozidlo

predali a výtazok v hodnote 295 000 Sk (9 792,20 €) si podelili, čím spôsobili Mgr. M. P. škodu vo výške 432 668 Sk (14 361,94 €).

Okresný súd upustil od uloženia súhrnného trestu obvinenému R. R. podľa § 44 Tr. zák. vzhľadom na rozsudok Okresného súdu Zvolen zo dňa 6. februára 2009, sp. zn. 4T 60/2007, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 6. augusta 2009, sp. zn. 2To 130/2007, trestný rozkaz Okresného súdu Martin zo dňa 14. augusta 2009, sp. zn. 13T 100/2009, rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 14. decembra 2009, sp. zn. 21T 123/2007, rozsudok Okresného súdu Levice zo dňa 25. januára 2010, sp. zn. 2T 92/2000, a rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 4. mája 2011, sp. zn. 21T 111/2008.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodenú Mgr. M. P. s nárokmi na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Proti rozsudku Okresného súdu Námestovo podal odvolanie prokurátor do výroku o treste vo vzťahu k obvinenému R. R. a obvinený Š. S.. Krajský súd v Žiline rozsudkom zo dňa 2. novembra 2011, sp. zn. 2To 86/2011, zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste uloženom obžalovanému Š. S. a R. R. a pri nezmenenom skutkovom a právnom stave uložil obvinenému R. R. podľa § 222 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 42 ods. 1, § 41 ods. 2 a § 38 ods. 7 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 2 mesiace. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ ho na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd obvinenému uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na 18 mesiacov. Súčasne podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste:

- trestného rozkazu Okresného súdu Martin, sp. zn. 13T 100/2009, zo dňa 14. augusta 2009, doručený obvinenému 17. januára 2010, ktorý bol obvinenému uložený podľa § 221 ods. 2 trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, ktorý bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu 24 mesiacov,
- rozsudku Okresného súdu Levice, sp. zn. 2T 92/2000, zo dňa 25. januára 2010, ktorý bol obvinenému uložený podľa § 235 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005, trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a 5 mesiacov so zaradením do druhej nápravno výchovnej skupiny,

- rozsudku Okresného súdu Nitra, sp. zn. 21T 123/2007, zo dňa 14. decembra 2009, ktorým bol obvinenému uložený podľa § 250 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 trest odňatia slobody vo výmere 3 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia,
- rozsudku Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 4T 60/2007, zo dňa 6. februára 2009 v spojení s uznesením Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 2To 130/2007, zo dňa 6. augusta 2009, ktorým bol obvinenému uložený podľa § 221 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 2 a pol roka so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia,
- rozsudku Okresného súdu Levice, sp. zn. 4T 160/2011, zo dňa 26. septembra 2011, ktorým bol obvinenému podľa § 222 ods. 3 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 8 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel na dobu 18 mesiacov,
- rozsudku Okresného súdu Nitra, sp. zn. 21T 111/2008, zo dňa 4. mája 2011, ktorým bolo upustené od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na rozsudok Okresného súdu Levice, sp. zn. 2T 92/2010, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Pre skutky v bode 5/, 7/, 8/ v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 4T 160/2011, podľa § 44 Tr. zák. súd upustil od uloženia ďalšieho trestu, nakoľko trest vo výmere 8 rokov a 2 mesiace považuje na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal obvinený prostredníctvom svojej obhajkyne dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., totiž že zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu a § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený vo svojom dovolaní namietal porušenie práva na obhajobu, ktoré videl v tom, že odvolací súd na verejnom zasadnutí konanom dňa 2. novembra 2011 neakceptoval jeho žiadosť o zvolenie nového obhajcu, ktorú vyslovil v priebehu vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu.

Obvinený v dovolaní ďalej uplatnil aj dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktorý videl v tom, že odvolací súd nesprávne rozhodol, keď skutky v bodoch 5/, 7/, 8/ rozsudku Okresného súdu Levice z 26. septembra 2009, sp. zn. 4T 160/2011, vyhodnotil ako skutky, za ktoré sa ukladá ďalší trest podľa § 43 Tr. zák. a keď následne od uloženia ďalšieho trestu upustil vzhľadom na trest, ktorý mu bol uložený podľa § 222 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 42 ods. 1, § 41 ods. 2 a § 38 ods. 7 Tr. zák., nakoľko tento trest považoval na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný. Obvinený zastával názor, že aj tieto skutky mal odvolací súd posúdiť podľa zásad ukladania úhrnného a súhrnného trestu, pretože sa ich dopustil ešte pred dátumom 17. januára 2010, kedy mu bol doručený trestný rozkaz Okresného súdu Martin zo 14. augusta 2009, právoplatný 26. januára 2010, sp. zn. 13T 100/2009.

Obvinený je zároveň presvedčený, že trest, ktorý mu bol uložený odvolacím súdom je neprimerane prísny. Súd nezohľadnil skutočnosť, že v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 4T 87/2008, na hlavnom pojednávaní dňa 5. marca 2010 vyhlásil, že je vinný zo skutku, ktorý mu je obžalobou kladený za vinu. Rovnako na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu svoje konanie oľutoval a vyjadril snahu nahradiť spôsobenú škodu.

Vzhľadom na uvedené obvinený navrhol, aby Najvyšší súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Žiline z 2. novembra 2011, sp. zn. 2To 86/2011, vo výroku o treste, ktorý sa ho týka a prikázal odvolaciemu súdu, aby vec znova prerokoval a rozhodol.

Opatrením zo dňa 8. februára 2012, sp. zn. 4T 87/2008, Okresný súd Námestovo obvinenému R. R. ustanovil nového obhajcu JUDr. J. V., nakoľko predchádzajúca obhajkyňa JUDr. L. K. požiadala o oslobodenie povinnosti od obhajovania z dôvodu narušenia dôvery medzi ňou a obvineným.

K podanému dovolaniu sa písomne vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Námestovo, ktorý k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. uviedol, že počas celého konania bolo právo obvineného na obhajobu zachované. Obvinený mohol žiadať o zmenu obhajcu v čase, keď mu predsedníčka senátu udelila slovo a nie v čase vyhlasovania rozsudku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. prokurátor uviedol, že síce navrhoval uloženie súhrnného trestu za všetky zbiehajúce sa trestné činy, čím boli myslené aj body 5/, 7/ a 8/ rozsudku Okresného súdu Levice, no v zásade rešpektuje odlišný názor odvolacieho súdu. Podľa názoru prokurátora by sa ani v opačnom prípade výška uloženého trestu nezmenila.

Najvyšší súd ako súd dovolací síce primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), že bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.) v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie sú splnené dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. i/ Tr. por.

V dovolaní obvinený namietal, že konaním Krajského súdu v Žiline došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu.

Právo na obhajobu každého, proti komu sa vedie trestné stíhanie, je v Trestnom poriadku upravené v ustanovení § 2 ods. 9 Tr. por. Vyjadruje jeden z právnych princípov, na ktorých je vybudované trestné konanie, a jeho zmyslom je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ako aj prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu a správneho rozhodnutiu.

Právo na obhajobu primárne zahŕňa právo na osobnú obhajobu (§ 34 ods. 1 Tr. por.), právo nechať sa obhajovať obhajcom (§ 34 ods. 1, § 36 Tr. por.), ako aj právo na povinnú obhajobu (§ 37, § 38 Tr. por.). Jednotlivé zložky práva obhajoby v širšom zmysle sú upravené v ďalších ustanoveniach Trestného poriadku.

Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je zásadné porušenie práva na obhajobu. Takýmto zásadným porušením by bolo najmä porušenie ustanovení o povinnej

obhajobe podľa § 37 Tr. por., ktoré by mohlo mať konkrétny vplyv na vykonanie jednotlivých úkonov trestného konania smerujúcich k vydaniu rozhodnutí procesnej povahy (napr. rozhodnutie o obmedzení osobnej slobody) alebo meritórneho rozhodnutia. Dôležité sú teda aj konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že v priebehu celého trestného konania bolo v plnej miere zabezpečené právo obvineného na obhajobu prostredníctvom ustanoveného obhajcu. V priebehu verejného zasadnutia mal právo oznámiť súdu nedôveru k ustanovenému obhajcovi a požiadať o jeho odročenie za účelom zvolenia nového obhajcu, no túto požiadavku mal vzniesť v čase, keď mu predsedníčka senátu udelila slovo a nie v momente vyhlasovania rozsudku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. teda naplnený nebol.

K námietke obvineného týkajúcej sa výroku rozsudku krajského súdu o treste dovolací súd uvádza, že krajský súd pri ukladaní súhrnného trestu obvinenému postupoval správne, keď skutky v bodoch 5/, 7/, 8/ rozsudku Okresného súdu Levice z 26. septembra 2011, sp. zn. 4T 160/2011, vyhodnotil ako skutky, za ktoré sa ukladá ďalší trest podľa § 43 Tr. zák. a keď následne od uloženia ďalšieho trestu upustil vzhľadom na trest, ktorý mu bol uložený podľa § 222 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 42 ods. 1, § 41 ods. 2 a § 38 ods. 7 Tr. zák., nakoľko tento trest považoval na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný.

Obvinený bol rozsudkom Okresného súdu Levice z 26. septembra 2011, sp. zn. 4T 160/2011, na základe schválenej dohody o vine a treste, uznaný vinným z ďalšej trestnej činnosti, ktorej sa mal dopustiť v období od 29. septembra 2005 do 20. novembra 2009. Z odôvodnenia rozhodnutia Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 2To 86/2011, vyplýva, že skutky pod bodom 5/ prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. (spáchaný 3. júna 2009), 7/ a 8/ prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zák. (spáchaný v októbri 2009 a 20. novembra 2009), 8/ prečin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zák. (spáchaný 20. novembra 2009) vyššie uvedeného rozsudku okresného súdu nezahrnul do súhrnného trestu z dôvodu, že tieto boli spáchané pred dátumom 17. januára 2009, kedy bol obvinenému doručený trestný rozkaz Okresného súdu Martin zo dňa 14. augusta 2009, sp. zn. 13T 100/09.

Podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Odsudzujúcim rozsudkom súdu prvého stupňa za iný trestný čin v zmysle § 42 ods. 1 Tr. zák. sa rozumie prvý odsudzujúci rozsudok o tomto inom trestnom čine toho istého páchatel'a bez ohľadu na to, či tento rozsudok bol prípadne v riadnom alebo mimoriadnom opravnom konaní zrušený, pokiaľ aj po tomto opravnom konaní vec skončila právoplatným odsúdením páchatel'a za uvedený trestný čin.

Uloženie súhrnného trestu prichádza do úvahy len v prípade viacčinného súbehu trestných činov, a to len vtedy, ak bol páchatel' za časť trestnej činnosti odsúdený, ak je možné k takémuto odsúdeniu prihliadať.

Viac trestných činov je v súbehu len vtedy, pokiaľ medzi spáchaním časovo prvého z nich a časovo posledného z nich nebol vyhlásený súdom prvého stupňa odsudzujúci (hoci neprávoplatný) rozsudok, resp. doručený trestný rozkaz za nejaký trestný čin toho istého páchatel'a. O súbeh v uvedenom zmysle nepôjde, pokiaľ bol ďalší trestný čin spáchaný po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku (doručení trestného rozkazu). V tomto prípade je potrebné uložiť za trestný čin spáchaný po vyhlásení prvého odsudzujúceho rozsudku (doručení trestného rozkazu) samostatný trest.

V predmetnej veci síce došlo k čiastočnému pochybeniu krajského súdu, nakoľko z doručky zo spisu Okresného súdu Martin, sp. zn. 13T 100/09, vyplýva, že uvedený trestný rozkaz bol obvinenému doručený 18. januára 2010 (nie 17. januára 2009, ako uviedol krajský súd), a teda podstatný pre posudzovanie ukladania súhrnného trestu bol časovo prvý odsudzujúci rozsudok vyhlásený súdom, ktorým bol v tomto prípade rozsudok Okresného súdu Zvolen zo 6. februára 2009, sp. zn. 4T 60/07.

Uvedené pochybenie odvolacieho súdu však nemalo vplyv na uloženie trestu obvinenému, nakoľko skutky pod bodom 5/ prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. (spáchaný 3. júna 2009), 7/ a 8/ prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zák. (spáchaný v októbri 2009 a 20. novembra 2009), 8/ prečin krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zák. (spáchaný 20. novembra 2009) rozsudku Okresného súdu

Levice, sp. zn. 4T 160/2011, boli spáchané po vyhlásení prvého odsudzujúceho rozsudku Okresného súdu Zvolen zo 6. februára 2009, sp. zn. 4T 60/07, a teda krajský súd ich správne vyhodnotil ako skutky, za ktoré mal byť uložený ďalší trest. Rovnako správne krajský súd postupoval, keď od uloženia ďalšieho trestu upustil vzhľadom na trest, ktorý bol obvinenému uložený podľa § 222 ods. 3 Tr. zák. (ako najprísnejšie trestného činu) s použitím § 42 ods. 1, § 41 ods. 2 a § 38 ods. 7 Tr. zák., nakoľko tento trest považoval na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný.

V súvislosti s námietkou obvineného, týkajúcej sa neprimeranosti uloženého trestu, Najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že táto nenapĺňa žiadny dovolací dôvod tak, ako to má na mysli ustanovenie § 371 ods. 1 Tr. por., a preto sa ňou dovolací súd nezaoberal.

Najvyšší súd na tomto základe, bez meritórneho preskúmania veci, na neverejnom zasadnutí konštatoval, že je zrejmé nenaplnenie dôvodov dovolania uplatnených obvineným, a preto tento mimoriadny opravný prostriedok podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. novembra 2012

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová